

1 Příloha – poznámky z rozhovorů a mapy

Rozhovor A1

Sít

- Různé organizace, spolky, sdružení,... které se síťují
 - Různí (nepravděpodobní) spojenci – např. Pražské matky
 - V síti často konflikt, různé soupeřící vize
 - Např. v poslední době konflikt mezi zájmy cyklojízdy a Auto*matem

Cíle

- Přetvářet město ve prospěch cyklo-dopravy
 - Ale neexistuje konsensus o důležitosti kola pro Auto*mat
 - Někteří chtějí kolo úplně vypustit – klíčovým symbolem Auto*matu je panáček, ne kolo
 - Protože kola jsou polarizující – odpuzují velkou část veřejnosti
 - Dnes spíše aktivismus týkající se prostorově sociální problematiky
- Uvést diskusi do společnosti o alternativních způsobech použití města
- Proč kolo:
 - Ekologie
 - Svoboda
 - Vrací lidi do města jako subjekty

Cykloaktivismus v Evropě

- Česká cyklistická lobby není v tom, co dělá sama
 - Je napojená kulturně a komunikačně na instance jinde v Evropě (zároveň hodně čerpá z Amerického příkladu)
 - Celosvětové hnutí
- Existuje platforma
 - Evropská cyklistická federace
 - Volunteers of Cycling Academy

Vztah Automatu a pražských cyklojízdy

- Nejednoznačný
 - V Auto*matu převládá názor, že cyklojízda už není tak důležitá
 - Buď příliš kontrolovaná, a pak nezajímavá pro účastníky a organizátory (cvičené opice) nebo příliš konfrontační a podkopává lobbying na radnici a u policie, protože je antagonistu
- Cyklojízdy potřebují Auto*mat, ale Auto*mat už tolik nepotřebuje cyklojízdy
 - Již ne nástroj pro vydobytí pozornosti a legitimacy
- Problém cyklojízdy
 - Jezdí je individua, mají rozličné zájmy, motivace, nevzniká tam konsenzus

- (když Auto*mat zkoušel vybírat příspěvky na cyklojízdě, vznikl velký odpor, dokonce pokus o založení konkurenční nezávislé cyklojízdy)
- Tzn. Automat ≠ Velká pražská cyklojízda

Auto*mat a legitimita

- Auto*mat čerpá legitimitu z poskytování expertních služeb
 - Ne tolik z mobilizace veřejnosti
 - Práce a komunikace
- „Zavádíme to, co je na západě už standard“
 - Symbolizováno i módou, stylem fungování

Politický rozměr

- Auto*mat zastřešuje občanské aktivity ve městě jako takové
 - Sdružuje a propojuje různé jiné občanské aktivity
- Politické vize
 - Chybí integrovaná politická vize, respektive existuje vize, ale není politicky definovaná
 - Není asociováno s politickou ideologií, se světonázorem
 - Existuje prolínání s agendou politických stran
 - Hlavně Strana zelených (ale Auto*mat straně zelených nijak nekonkuruje)
 - Někde překryv, někde kontradikce – ale zpravidla ne na úrovni programů, jako spíš mindsetu, stylu
- Nefiguruje zde vymezování se vůči socialistické minulosti
 - Spíš vymezování se vůči „monumentům modernity“
- Jedná se o „nezávislém sdružení“
- Významná estetická stránka
 - Hipsteři, architekti
 - Móda, design
 - Subkultura, respektive síť se sdílenými kulturními prvky
 - Problémy: sexismus, ageismus

Zaměstnanci a organizace

- Cca 20 plných nebo polovičních zaměstnanců, až 150 dobrovolníků
- Financování: u různých akcí významná komerční podpora

Podívat se na:

- Prague Cycle Chic
- Shift Happens
- Bajkazyl Žižkov
- Osbid + Dfens

Rozhovor A2

Kolo versus auto

- Kolo je způsob nezávislé, aktivní, udržitelné dopravy
- V ČR se z důvodu dědictví komunismu těší velké popularitě a veřejné podpoře veřejná doprava. Popletená interpretace neoliberálního řádu zase sází lidi za volant
- Dědictví komunismu v ČR
 - Ropáctví
 - Zaostalost v trendech urbánního plánování a využívání dopravních alternativ
- Lidi se musí přizpůsobit „mechanismu města“
- Pohyb po městě na kole – racionalita, estetika, prožitek
 - Statement, subkultury, akční potenciál
 - Kvalita života

Politika

- Národní politika zcela vyprázdněná
 - Ve své podstatě radikálně nedemokratická
 - Politická třída zcela odtržená od reality
 - Prázdna simulace
- Takto to vypadá všude, v ČR ale problém – neporozumění konceptu dávání peněz na lobbyistické skupiny, které hájí zájmy jednotlivých segmentů populace
 - V Čechách klausovské dogma elektorátní demokracie
 - Češi nepřispívají na žádné spolky, neschopnost si uvědomit, že jedině tak mohou pozitivně participovat a zároveň hájit svoje zájmy

Auto*mat jako organizace

- Dan není příliš spokojený s tím, jak se vede
 - Podle jeho názoru se AM odchýlil od role aktivistické organizace. Místo toho se stal provozovatelem „kulturních akcí“ a happeningů
 - Nikdo na ně není zvědavý
 - Poslání A-M – boj proti car culture – se ztrácí
- AM a další aktivistické organizace fungují jako servisní organizace
 - Nevytváří vlastní obsah, pouze ufunkčňují systém a propojují již existující zájmy

O European Cyclist's Federation

- Lobbying
 - Pro lobbying je potřeba výzkum – lobbying spočívá v produkování informací na podporu své kauzy
- Síťování

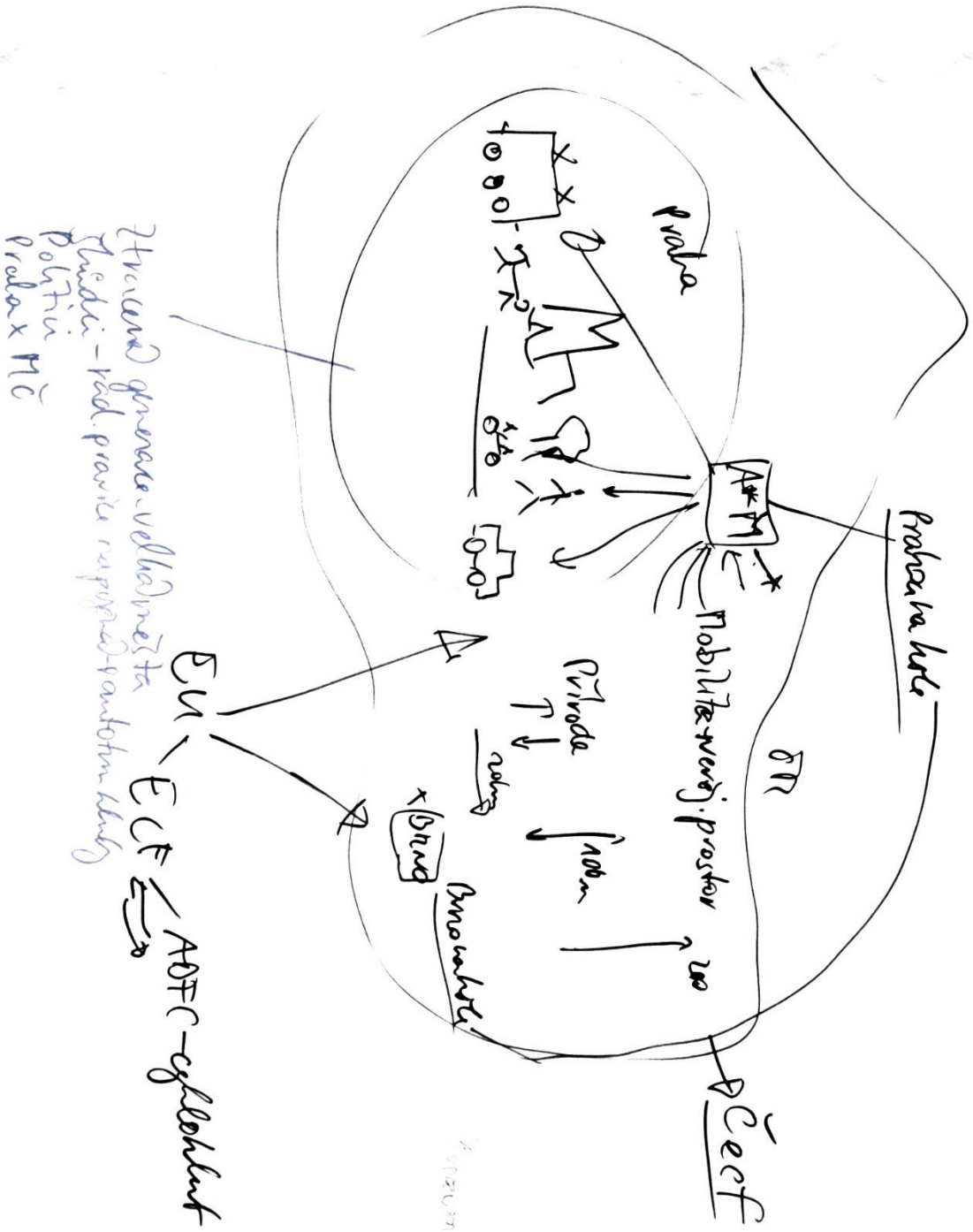
O cyklistické kauze

- Konstruktivní (levice) vs. destruktivní pravice
- Sociální hnutí, přirození spojenci (např. oživení)

Mapa:

- Automat se propojuje s:
 - Cyklisty
 - Chodci
 - Automobilisty
 - Veřejným prostorem
 - Přírodou
 - Funguje v prostředí velkoměsta (Prahy) v doméně mobility a veřejného prostoru
 - Propojuje se s dalšími lokálními organizacemi
 - Ideál je rovnoměrně rozložená síť (je například chyba, že A-M organizuje do práce na kole v dalších městech. Mělo by to vzejít z místní iniciativy)
- Nepřátelé cyklistické kauzy
 - Ztracená generace velkých měst
 - Škůdci: radikální pravice napojená na auto-lobby
 - Politici
 - Praha x městské části
 - Konzum

A2

Rozhovor A3

Automat

- Na začátku banda kamarádů
 - Auta vs. kola, ale pod tím hlubší myšlenka: boj proti automatismu
 - Auto*mat – tři významy:
 - boj proti car culture (mat autům)
 - boj proti automatismu – neschopnosti se produktivně a reflexivně zapojovat do veřejného dění
 - automat jako součástka ufunkčňující systém
- Aby A-M něčeho dosáhl, je třeba budovat sítě, koalice
- A-M jako instituce: role
 - Napojování, rekonfigurace vztahů mezi aktéry – AM je institucí éry koordinace
 - Přeskupování vztahů mezi lidmi a institucemi tak, aby vznikl produktivní engagement
 - AM jako stroj/součástka/modul: supluje (špatně rozvinuté/neexistující) vztahy mezi občanem, komunitou a orgány samosprávy
 - Příklad: učí lidi, jakým způsobem mohou organizovat akci ve veřejném prostoru, aby věděli, s kým mají komunikovat a co kde zaplatit a nahlásit
 - Zároveň učí úřady být připravené na budoucí poptávku, zjednodušovat služby, předcházet komunikačním kolapsům
 - Snaží se zmocňovat komunity k produktivnímu fungování
 - Neaspiruje na trvalou účast v komunikačních procesech. Ideálně se aktéři naučí společně komunikovat sami, nebudou již prostředníka potřebovat. V takovou chvíli již bude AM jen dohlížet na plynulost komunikace a zakročí v případě, že bude někde systematicky selhávat.
- Proti komu/čemu automat bojuje
 - Nelze říct, nebojuje proti nikomu, reprezentuje každého, umožňuje všem lidem objevit určitý mód života ve městě
 - Reprezentuje všechny lidi, snaží se je zmocnit k zábavnému a kreativnímu prožívání města
- Sociální hnutí
 - „Součást vlny“
 - Společně s:
 - Osvícenými politiky
 - Dalšími kauzami (např. Zachraň jídlo)

Automat a městská identita

- Lidé mají mnohovrstevnaté identity. Automat chce tyto jejich městské identity respektovat, umožnit lidem svou identitu ve městě co nejplněji realizovat
 - Například plakát s různými profesemi a identitami (o různých velikostech) zformovaných do tvaru kola.
 - Jinými slovy: Automat bere v úvahu městské identity, zapojuje identity občanů do procesu politické deliberace v celé jejich plasticitě
 - Oproti politice demokratického státu, kde je člověk aktivní jen v jedné poloze: občan (tato rovina buď garantována, nebo tiše podkopávána, jako

například u pohrdavého termínu romský spoluobčan – vlastně občanem moc není).

Kolo

- „Nástroj tolerance (zbraň)“
- Měňavé identity: ve městě máme různé role. Chvíli jsme zedník, pak chodec, pak cyklista, pak řidič, pak...
- Kolo „drtí samozřejmost“, automatismus městského života
 - Tím, že vyjedu na kole do města, koordinuji se s ostatními účastníky dopravy, jaksi vystupuji z předem daných jednoznačných rolí
 - Předjíždím kolonu – ukazuji, že to jde i jinak, že není nutné každý den dvě hodiny stát v zácpě

Význam mapy

- (všude po kanceláři jsou vyvěšené mapy Prahy a jiných měst, jsou různě upravené, jsou na nich vyznačená určitá místa; jeden z plakátů na stěně představuje mapu města, na které jsou vyznačené body, a ty jsou propojeny do symbolu kola)
- Zelená mapa – mapa našeho ‚cyklistického vesmíru‘
 - Ale pozor, nesmíme si nasazovat růžové brýle. Je to jen jedna z mnoha paralelních map městského prostoru
- Mapa je:
 - Symbol
 - Myšlenka se šíří – ilustrace, důkaz
 - Symbolika vize
 - Nástroj
 - Jak na něco upozornit
 - Někde se něco děje – zakotvíme to do známé mapy Prahy, vztáhneme to tak k životu všech obyvatel Prahy: „vás všech se tohle týká, protože i vy jste součástí tohoto systému“
 - Jeden z mnoha nástrojů cyklistické agendy

Sociální změna

- Kolo je nástrojem sociální změny
 - Sociální změna skrze:
 - Dopravu
 - Bezbariérovost

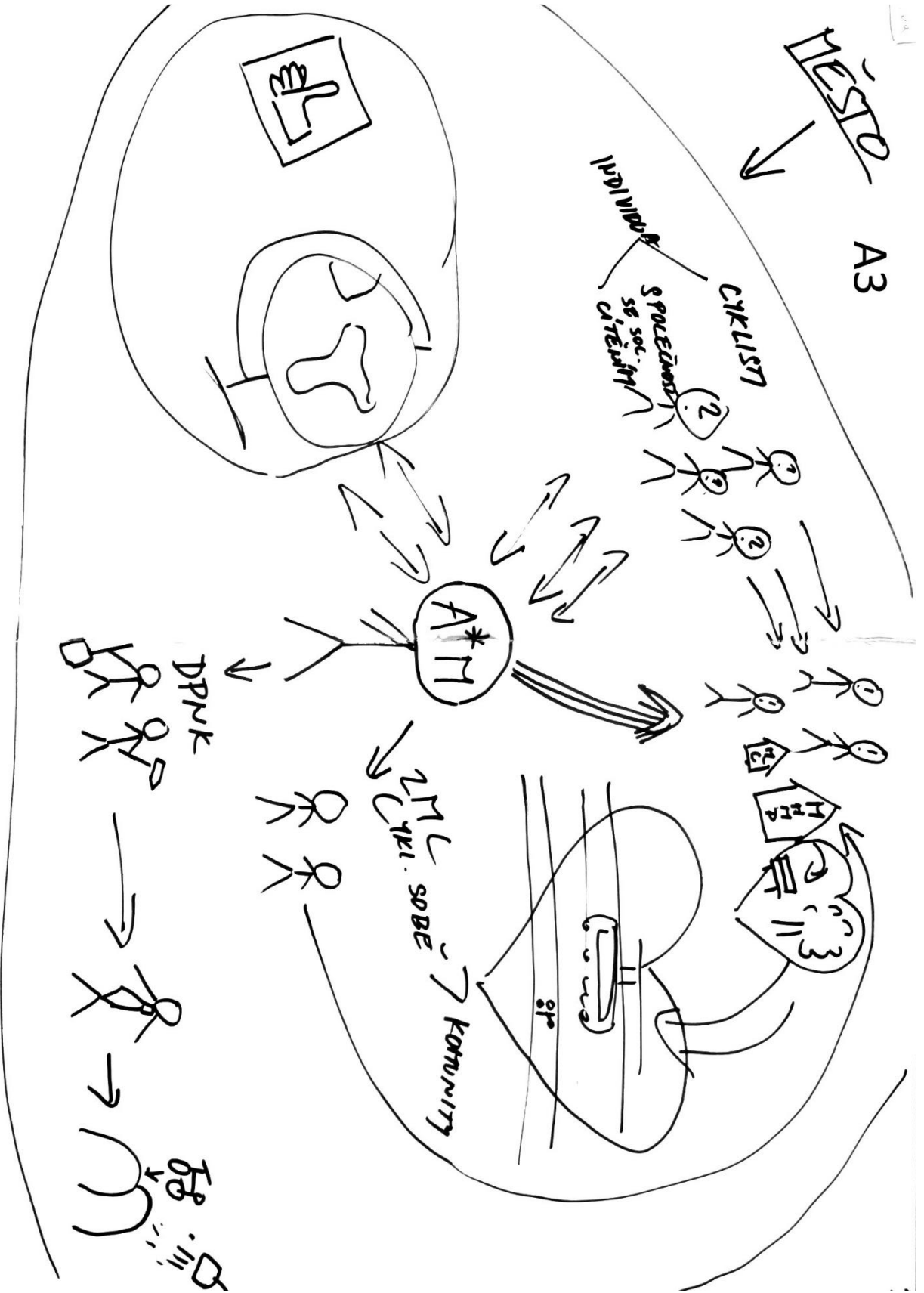
Materialita

- Kolo, cyklistický aktivismus – „oproti plkům akce“
- Praktická realizace principů, na kterých jsme se již dávno shodli v rámci demokratické (konvenční) diskuse, které jsou již schválené, odsouhlasené, ale selhává jejich implementace
 - Automat tlačí na zaměstnavatele, aby stavěl sprchy, na magistrát, aby zavřel nábřeží – to vše jsou již existující závazky
 - Jinými slovy automat propojuje sféru politické deliberace a sféru praktického (městského) života

- V parlamentu i v EU například existuje silný závazek vůči ekologické a udržitelné dopravě, neexistuje tam ale vůle či schopnost tento závazek přeložit do praktického kroku: uzavření nábřeží
- Automat jako převodové kolečko napojené na sféru materiální i diskurzivní politiky

Mapa (kreslená A3):

- Automat jako ufunčňující komunikační platforma
 - Komunikace mezi:
 - Individuálními občany (panáček v bublině)
 - Komunitami / žitými prostory (panelák, silnice, strom a škola)
 - Zájmy (automobilisté, vozíčkáři, ...)
 - Ekonomické sektory a zájmy (symbol dolaru)
 - Myšlenky, nápady (symbol globusu)
 - AM sklízí inspiraci ze světové akademické a politické diskuse, tyto myšlenky přináší do diskuse, předkládá již rozvinutá řešení
 - Radnice / samospráva (symbol budovy)

Rozhovor A4

Automat

- Občanské sdružení
 - Řada různých koncepcí činnosti, řada různých porozumění problému, řada východisek
 - U každého problému se musí vytvořit konsensus – často nesamozřejmý
- Koho reprezentuje, jaký vytváří cleavage
 - To lze obtížně říct – reprezentuje všechny
 - Zároveň má své odpůrce
 - „svobodně majetnická pravice“
 - Lidé které nezajímá jejich okolí, nemyslí sociálně, jsou zaměřeni na své bezprostřední dobro, na svůj majetek
 - Ne eko, ne udržitelný rozvoj
 - Ne veřejný prostor
 - Klausovský postoj: nebránit přirozenému vývoji
 - Motorismus
- Automat a cyklo
 - Dřív to nebylo tolik cyklo: automat od té doby přidal řadu projektů, které na cyklo míří (např watchdog, do práce na kole, cyklovzdělávání).
 - Na druhou stranu se automat straní cyklojízdy
 - Investuje méně energie do pořádání
 - Je relativně neúspěšný v proměňování účasti v politickou mobilizaci
 - Nedaří se na cyklojízdy napojit agenda (pokus např 2% pro cyklo)
 - Cyklo migruje v rámci agendy Automatu. Přesunuje se směrem ke koncepčnímu řešení – méně aktivistický nástroj
 - Zároveň se automatu nedaří zbavit nálepky cyklolobby. Zažít město jinak se nedaří spojit s imagem automatu.
- Automat a politika
 - Automat vytváří politické obsahy, prodává je politickým stranám
 - Politické strany přijímají, protože vidí, že za tím stojí voliči, že návrhy mají podporu
 - Proč s obsahy nepřijdou politické strany samy?
 - Chybí expertíza, chybí čas. Nelze se problémy z pohledu politiků do hloubky zaobírat. Přílišná komplexita.
- Automat a subkultura
 - Rachel Aldred – čtyři rozměry cyklistického občanství
 - Zelený občan
 - Lokálně ukotvený občan
 - Komunitní občan
 - Aktivní, zodpovědný občan
 - A4 navrhuje: stylový, módní, kulturní občan
 - Automat je propojený s undergroundovým a uměleckým světem
 - Horká linka na kapely, kavárníky, ...
 - Automat a hipsteři

- Hipsteři přebírají cyklo jako módu – často velmi povrchní
- Fixed gear – v rámci Prahy nesmysl
- Kavárny, bajkazyl – stylové a zároveň cyklo

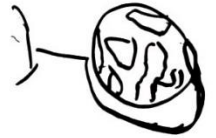
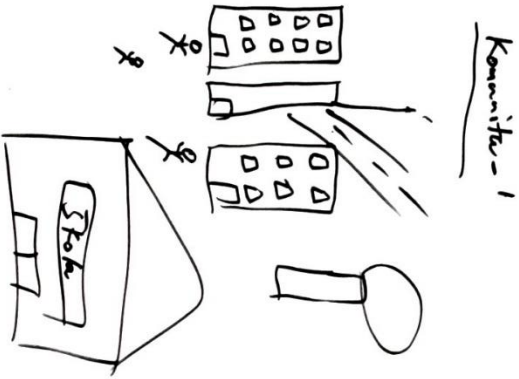
Mapa:

- Automat komunikuje s občany města. Oboustranná komunikace – občané sdělují postoje, komunikují názory, automat naopak nabízí alternativy, dodává jednotlivým občanům, kteří by jinak neměli čas nad tím přemýšlet, myšlenky, jak zlepšit jejich město
 - Občané – individualizovaní
 - Dělí se na dvě kategorie
 - Cyklisti
 - Lidé se „sociálním cítěním“ (myšleno ne co do sociálních nerovností – spíše sociální představivost)
 - [Podobnost s nákresem VF – cyklo na ose X, liberální občanský postoj na ose Y]
 - Automat komunikuje s magistrátem a městskými částmi – hlavní proud komunikace
 - Přesvědčuje je, aby implementovali vizi: lavičky, stromy, fungující veřejný prostor, podpora cyklo a MHD
 - Magistrát následně implementuje změny, mění město
 - Automat zároveň konstituuje lokální buňky Cyklisté sobě (komunity)
 - Ty taktéž tlačí na magistrát a městské části
 - Automat se propojuje se světem byznysu skrze Do práce na kole
 - Tlačí na vybudování infrastruktury v rámci privátních prostor
 - Pokouší se o změnu mindsetu
 - K tomu všemu automat nabírá inspiraci ze světa
 - Spíše než o síť spojenců se jedná o inspiraci ze zahraničí = nacházení dobrých praktik
- Celé to dohromady konstituuje MĚSTO.

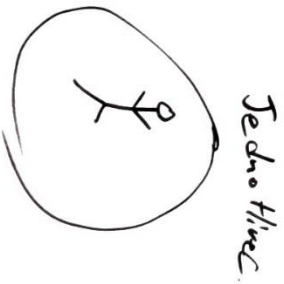
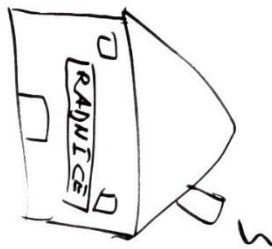
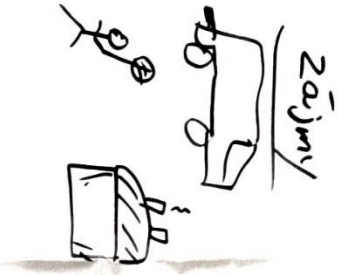
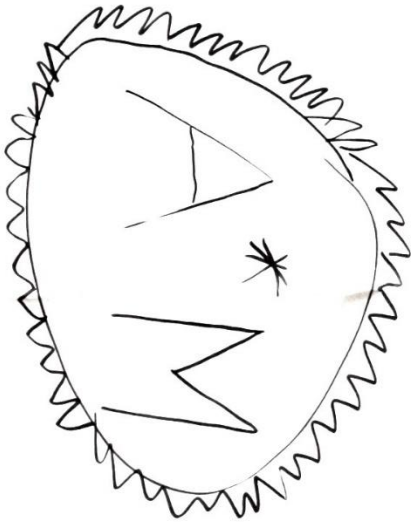
A4

Ek sektor/zajmy

Myslenky - napady -

Rozhovor A5

Osobní historie

- Nadprůměrně aktivní cyklista, městská cyklistika a dálkové cesty
- Aktivizace po návratu z Erasmu v Paříži
 - Paříž se snaží být cyklo-městem, ilustrace toho, že to jde jinak
- Členství v A-Mu
- Posléze architektonická expertíza pro „město“
 - Člen cyklo-komise (Zde také VF, poté rezignace všech, rozpad)
- Suploval celou sekci pro cyklistiku na magistrátu
 - Šlo to díky zápalu a volným rukám, které člověku dává práce v neziskovce
 - Časem formálnější angažmá
- Dnes „byrokrat“ v IPRu

A-M

- Původně mnohem méně formální, mnohem méně profesionalizované, divoké, aktivistické
 - „Hnutí tří lidí bojujících za zlepšování věcí“
- Dnes institucionalizované občanské sdružení s řadou projektů a sociálním podnikáním
 - Méně konfliktní
 - Méně cyklo, více různorodých projektů

A-M jako politický aktér

- Guerilla zevnitř se záštitou primátora
 - (podporoval Tůma, Bém, dnes spíše úpadek)
- A-M dokáže na rozdíl od „veřejnosti“ pojmenovávat věci
 - Jinak roztříštěnost
 - Neformální platforma, síťování, spolupráce
- Popularita cyklistického hnutí, širší zpětná vazba
- Určité politické propojení – Vít Masare je dnes náměstkem Stropnického
- A-M původně spíš mediálně opoziční činnost
 - Dnes spíše praktický lobbying v pozitivním slova smyslu
- A-M jako nepolitický aktér
 - Snaží se upozorňovat na promarněné šance udělat něco líp
 - Neexistují struktury, které by reprezentovaly či zahrnovaly potřeby zájmových skupin
 - Vše se dělá ad-hoc, pokud to dopadne dobře, je to spíše náhoda
 - Oprava většinou polovičatá či nemožná (ekonomicky nevýhodná či prakticky nemožná)
 - A-M na to upozorňuje
- A-M a strategie – kontestace či konformita?
 - A5 jako aktivista a zároveň expertní poradce struktur města ve schizofrenní pozici
 - Spolupráce + kritika
 - Stejně je to s A-Mem
- A-M a komunikace s veřejností

- A-Mu často připisovány i věci, o které se nezasloužil, nebo kde existuje jen dílčí souvislost
 - Mnohem účinnější v komunikaci záměrů a facilitaci diskuse
 - Instrukce zpomalené byrokracií

Cyklistická lobby a štěpná linie

- [A5 premisu štěpné linie nepřijímá, nepoužívá jí jako rámec]
- OSBID – autíčkářská lobby – spíše humorná, komicky fanatická
 - Nereprezentuje názor veřejnosti, a to ani té části, která není A-Mu nakloněna
 - Odpůrci – malý názorový proud
- Někdo A-M nemusí, někomu je sympatický
 - Záleží spíše na osobních predispozicích, na životním stylu, nejedná se o „politickou věc“

Proč je cyklo ve městě dobré

- Větší škála možností jak se pohybovat
 - Pestřejší škála možností života ve městě
 - Ne automobilová monokultura, ale pestrost životních stylů
- Propagace životního stylu
 - Trochu taky ekologie, ale to není zdaleka hlavním hlediskem
- Přesahy
 - Kvalita života, způsob života ve městě
 - Cyklo jako součást běžného života – bohatší život
 - Příjemnější město po všech stránkách
 - Pohodové, příjemný pobyt
 - Ne jen utilitární prostor pro rychlý tranzit
 - Cyklo: levné, rychlé, pohodlné
 - Cyklo je vždy třeba vidět v širším kontextu

Mezinárodní síť + cyklojízda

- Cyklojízda: v ČR původně spíše protest, dnes pozitivní happening
 - Zároveň způsob jak upozornit na to, že kola patří do města
 - Pokus omezit naštvávací stránku věci
 - Přirovnání k maratonu – spíše event

Cyklo jako móda

- Politik jede do práce na kole
- Městské živly (včetně hipsterů)

A5

